

Decizie nr. 14/2012

din 14/02/2012

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 135 din
27/02/2012

privind publicarea in Monitorul Oficial al Romaniei,
Partea I, a Hotararii arbitrale nr. 1 din data de 9
februarie 2012 avand drept obiect stabilirea formei
finale a Metodologiei privind lista aparatelor pentru
care se datoreaza remuneratia compensatorie pentru
copia privata si cuantumul acesteia

Avand in vedere dispozitiile art. 131² alin. (8) si art. 138 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 8/1996 privind dreptul
de autor si drepturile conexe, cu modificarile si completarile ulterioare,
in baza prevederilor art. 6 alin. (1) si art. 7 din Hotararea Guvernului nr. 401/2006 privind organizarea,
functionarea, structura personalului si dotarile necesare indeplinirii atributiilor Oficiului Roman pentru
Drepturile de Autor, cu modificarile ulterioare,

directorul general al Oficiului Roman pentru Drepturile de Autor emite urmatoarea decizie:

Art. 1. - Se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, Hotararea arbitrala nr. 1 din data de 9
februarie 2012 avand drept obiect stabilirea formei finale a Metodologiei privind lista aparatelor pentru care
se datoreaza remuneratia compensatorie pentru copia privata si cuantumul acesteia, prevazuta in anexa
care face parte integranta din prezenta decizie.

Art. 2. - Prezenta decizie intra in vigoare la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Directorul general al Oficiului Roman pentru Drepturile de Autor,
Robert Bucur

Bucuresti, 14 februarie 2012.
Nr. 14.

ANEXĂ

Corpul de arbitri de pe langa Oficiul Roman pentru Drepturile de Autor
Dosarul de arbitraj nr. 2/2012

HOTARAREA ARBITRALA Nr. 1
din data de 9 februarie 2012

avand drept obiect stabilirea formei finale a Metodologiei privind lista aparatelor pentru care se datoreaza
remuneratia compensatorie pentru copia privata si cuantumul acesteia

Completul de arbitraj este constituit din:

Victor Babiuc	- presedinte
Tatiana Manolache-Onofrei	- arbitru
Ion Nitu	- arbitru

Catalin Ion Ciubota
Florin Stiolica

- arbitru
- arbitru

Pe rol se afla solutionarea cererii de arbitraj formulate de catre COPYRO - Societate de Gestiune Colectiva a Drepturilor de Autor (COPYRO), VISARTA - Societate de Gestiune Colectiva a Drepturilor de Autor (VISARTA), PERGAM - Societate de Gestiune Colectiva a Drepturilor de Autor (PERGAM), in contradictoriu cu Konica Minolta Business Solutions Romania - S.R.L. (Konica Minolta), Asociatia Producatorilor si Distribuitorilor de Echipamente de Tehnologia Informatiei si Comunicatiilor (APDETIC), Societatea Comerciala Xerox Romania Echipamente si Servicii - S.A. (Xerox) si Societatea Comerciala Eurocom - S.A., cerere avand drept obiect stabilirea formei finale a Metodologiei privind lista aparatelor pentru care se datoreaza remuneratia compensatorie pentru copia privata si cuantumul acesteia. Dezbaterile au avut loc la data de 1 februarie 2012, fiind consemnate in incheierea de sedinta, care face parte integranta din prezenta hotarare. Pronuntarea a fost amanata succesiv pentru datele de 3 februarie 2012, 6 februarie 2012 si 9 februarie 2012.

Partile depun concluzii scrise.

COMPLETUL DE ARBITRI

constata urmatoarele:

Prin cererea arbitrala formulata, COPYRO si VISARTA au solicitat sa se stabileasca forma finala a Metodologiei privind lista aparatelor pentru care se datoreaza remuneratia compensatorie pentru copia privata si cuantumul acesteia, pe care acestia au depus-o, cu cheltuieli de judecata. Arata COPYRO si VISARTA ca achizitiile intracomunitare sunt supuse obligatiilor derivand din drepturile de autor.

PERGAM a solicitat sa se stabileasca forma finala a Metodologiei privind lista aparatelor pentru care se datoreaza remuneratia compensatorie pentru copia privata si cuantumul acesteia in forma pe care acestia au depus-o, in principal, si, in subsidiar, in situatia in care nu se va admite cererea principala, completul sa respinga solicitarile reclamantelor COPYRO si VISARTA privind introducerea in forma finala a metodologiei a obligatiei de plata a remuneratiei compensatorii pentru copia privata pentru achizitiile intracomunitare, precum si a contraventiei prevazute la art. 139² alin. (1) lit. d) din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor si drepturile conexe, cu modificarile ulterioare, cu cheltuieli de judecata.

Konica Minolta solicita "stabilirea formei finale a Metodologiei privind lista de aparate pentru care se datoreaza remuneratie compensatorie pentru copie privata in domeniul grafic", adaosul "in domeniul grafic" excedand cadrului arbitral. Invedereaza Konica Minolta acordul cu lista propusa de COPYRO, VISARTA si PERGAM pentru aparatele pentru care se datoreaza remuneratie compensatorie - copiator, imprimanta, scanner si aparat multifunctional, cu sau fara functie de copiere.

Mai arata Konica Minolta ca intreg cadrul arbitral este limitat de dispozitiile art. 107 din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, si ca alte aspecte deduse arbitrarii pe calea cererii in arbitraj nu pot constitui domenii pentru care poate fi pronuntata o hotarare arbitrala pentru stabilirea unor metodologii.

Daca insa completul arbitral va solutiona si aspectele care excedeaza, in opinia Konica Minolta, cadrului legal trasat prin dispozitiile art. 107, atunci arata ca nu se datoreaza remuneratie compensatorie pentru copia privata pentru aparatele achizitionate intracomunitar, conform dispozitiilor art. 107 alin. (2) din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare; solicita completului arbitral sa aiba in vedere practica judiciara interna, Sentinta civila nr. 954 din 1 iulie 2010, pronuntata de Tribunalul Bucuresti; ca, in ceea ce priveste solicitarea formulata de COPYRO si VISARTA, in sensul introducerii in metodologie a obligatiei de raportare, nu se justifica impunerea unei asemenea obligatii suplimentare pentru platitorii de remuneratie compensatorie pentru copia privata, intrucat aceasta solicitare excedeaza cadrului legal prevazut de art. 107 alin. (4) din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare; ca, in ce priveste solicitarea formulata de COPYRO si VISARTA, in sensul introducerii in metodologie a unei contraventii care sa sanctioneze nerespectarea obligatiei de prezentare a acestor rapoarte, nu se poate admite o asemenea prevedere, pentru ca reglementarile privind contravenitiile trebuie sa fie conforme cu art. 2 din Ordonanta Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenitiilor, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 180/2002, cu modificarile si completarile ulterioare, in sensul ca acestea nu pot fi stabilite decat prin legi, ordonante, hotarari ale Guvernului sau prin hotarari ale autoritatilor administratiei publice locale ori judetene; ca, referitor la penalitatile de intarziere solicitate prin metodologia propusa de COPYRO si VISARTA, in sensul ca importatorii si fabricantii sa fie obligati la plata unor penalitati la nivel de 0,1% pe zi de intarziere, aceasta solicitare excedeaza cadrului legal prevazut de art. 107 alin. (4) din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare.

APDETIC sustine, in esenta, aparari similare pana la identitate cu ale celorlalte parti chemate in arbitraj si cu ale PERGAM, in sensul ca achizitiile intracomunitare sunt exceptate (excluse) de la obligatiile privind plata remuneratiilor compensatorii pentru copia privata, cu indicarea acelorasi temeiuri de drept; ca limitele

arbitrale sunt trasate prin lege si ca metodologia arbitrata nu poate stabili decat lista aparatelor pentru care se datoreaza remuneratie compensatorie, in sens contrar apreciind ca "s-ar adauga la lege"; ca hotararea arbitrata este limitata la dispozitiile art. 107 din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, si de relativitatea efectelor hotararii arbitrare, in consecinta nu poate stabili obligatii pentru persoanele care detin aparate, echipamente, dispozitive sau suporturi de copiere care nu au participat in arbitraj; ca nu se justifica si nu se poate accepta impunerea unei obligatii suplimentare de raportare pentru platitorii de remuneratie compensatorie pentru copia privata; ca nu poate fi stabilita o contraventie nici prin vreo metodologie, nici prin vreo hotarare arbitrata, fiind incidente dispozitiile art. 2 din Ordonanta Guvernului nr. 2/2001, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 180/2002, cu modificarile si completarile ulterioare; ca persoanele care dispun de echipamente, aparate sau suporturi de reproducere digitala nu au calitatea de "utilizatori" in sensul Legii nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare; ca nu pot fi stabilite prin metodologia arbitrata penalitati de intarziere intrucat dispozitiile art. 107¹ din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, nu mai reglementeaza aceasta posibilitate dupa modificarile acestui text normativ si ca dispozitiile art. 1.523 si 1.535 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicata, cu modificarile ulterioare (Codul civil), prevad numai dobanda legala, nu si penalitati, cu cheltuieli de judecata.

Din actele si lucrarile dosarului, completul de arbitri retine:

In cadrul comisiei de negociere, constituita prin Decizia nr. 274 din 8 noiembrie 2011 a Oficiului Roman pentru Drepturi de Autor (ORDA), partile nu au putut conveni forma finala a metodologiei supuse negocierii in termen legal, motiv pentru care la data de 9 ianuarie 2012 s-a depus cererea de arbitraj.

Primul termen de arbitraj a avut loc la data de 24 ianuarie 2012.

De la data constituirii comisiei de negociere si pana la depunerea cererii de initiere a procedurii arbitrale au trecut mai mult de 65 de zile.

Se constata astfel, in raport cu prevederile art. 131¹ din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor si drepturile conexe, cu modificarile si completarile ulterioare, legala investire a completului arbitral pentru a solutiona cererea de arbitraj formulata de catre COPYRO si VISARTA avand drept obiect stabilirea formei finale a Metodologiei privind lista aparatelor pentru care se datoreaza remuneratia compensatorie pentru copia privata si cuantumul acesteia.

Completul de arbitraj retine:

Exceptiile si cererile invocate de catre parti au fost solutionate de completul arbitral prin incheierile premergatoare, cu caracter interlocutoriu.

Completul arbitral retine incidenta dispozitiilor art. 1.270 din Codul civil cu privire la acceptarea de catre Konica Minolta a listei propusa de COPYRO, VISARTA si PERGAM pentru aparatele pentru care se datoreaza remuneratie compensatorie - copiator, imprimanta, scanner si aparat multifunctional, cu sau fara functie de copiere.

Analizand apararile si propunerile formulate de COPYRO si VISARTA in raport cu cererea privind includerea aparatelor provenite prin achizitie comunitara pentru care se datoreaza remuneratie compensatorie pentru copia privata, urmeaza a admite aceasta cerere ca fondata si, in mod simetric, in procedura arbitrata, va respinge apararile PERGAM, Konica Minolta, APDETIC, Xerox si Societatea Comerciala Eurocom - S.A. ca nefondate, pentru urmatoarele motive:

Referitor la remuneratia datorata pentru copia privata pentru echipamentele provenite prin achizitia intracomunitara a echipamentelor, completul arbitral retine ca remuneratia este datorata pentru echipamentele dobandite de catre debitorii obligatiei de remunerare pentru copia privata chiar prin achizitie intracomunitara.

Motivele avute in vedere de catre complet pentru intemeierea acestui punct de vedere sunt urmatoarele:

Un prim motiv il constituie dispozitiile art. 101 alin. (2) din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al Romaniei, cu modificarile si completarile ulterioare (Codul vamal): "Punerea in libera circulatie atrage aplicarea masurilor de politica comerciala si indeplinirea formalitatilor vamale prevazute pentru importul marfurilor, precum si incasarea oricaror drepturi legal datorate."

Importul marfurilor sau achizitia intracomunitara este, pe de alta parte, una si aceeasi institutie vamala/fiscala, termenii legii stabilind insa un regim derogatoriu pentru marfurile provenite din tari aflate in interiorul granitelor Uniunii Europene (UE). La aceasta concluzie s-a ajuns observand ca marfurile provenind din achizitie intracomunitara traverseaza granite apartinand unor state suverane.

Al doilea motiv il constituie regulile constitutionale si legale privind aplicarea legii. Astfel, completul arbitral retine ca, potrivit dispozitiilor generale ale Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativa pentru elaborarea actelor normative, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, normele vamale, fiscale ori procesual-fiscale isi limiteaza efectele la raporturile juridice pentru reglementarea carora au fost edictate.

Normele ce reglementeaza anumite raporturi juridice nu isi pot extinde efectele asupra unor raporturi juridice reglementate prin alte acte normative decat in masura in care legiuitorul a inteles sa insereze dispozitii speciale si derogatorii in acest sens. Asa cum se stipuleaza prin art. 14 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare (unicitatea reglementarii in materie): "Un act normativ poate cuprinde reglementari si din alte materii conexe numai in masura in care sunt indispensabile

realizării scopului urmărit prin acest act." În același sens indicăm și dispozițiile art. 15 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare (reglementări speciale și derogatorii), precum și ale art. 16 din același act normativ (evitarea paralelismelor).

În speta, în aplicarea art. 14 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportată la dispozițiile Codului vamal, Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare (Codul fiscal) și Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedura fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Codul de procedura fiscală), trebuia ca legiuitorul să cuprindă reglementări din materia conexas (dacă o aprecia drept conexă) drepturilor de autor și numai dacă aceste dispoziții erau indispensabile scopului urmărit. Mai precis, dacă legiuitorul aprecia că dobânditorii echipamentelor pentru care se datorează remunerație compensatorie pentru copia privată sunt scutiți de la plata remunerației, în situația în care echipamentele provin din achiziție intracomunitară, trebuia să dispună în mod explicit acest lucru în reglementările financiar-fiscale, în sensul că orice scutire sau exonerare de la plata unei obligații care izvorăște din lege trebuie prevăzută expres.

Teza inversă este contrară normelor privind tehnica legislativă, dar și succesiunii în timp a normelor pozitive: dispozițiile art. 107 alin. (2) din Legea nr. 8/1996, cu modificările și completările ulterioare, sunt anterioare dispozițiilor vamales și financiar-fiscale cu privire la achizițiile intracomunitare. Astfel, dacă ultima modificare a Legii nr. 8/1996, cu modificările și completările ulterioare, a avut loc în anul 2006, institutia achiziției intracomunitare a intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2007.

Al treilea motiv avut în vedere de către completul de arbitraj este în strânsă legătură cu normele privind tehnica legislativă evocate anterior: dacă dispozițiile cuprinse în Codul vamal, în Codul fiscal și în Codul de procedura fiscală și-ar extinde efectele asupra drepturilor de autor, atunci titularii drepturilor de autor ar deveni subiecți pasivi ai raporturilor juridice vamales și/sau financiar-fiscale. Titularilor drepturilor la remunerație compensatorie pentru copia privată le-ar fi închisă calea realizării unei remunerații echitabile pentru ceea ce privește echipamentele provenite prin achiziție intracomunitară.

Al patrulea motiv avut în vedere de către completul de arbitraj este constituirea pericolului intervertirii finalității urmărite de către legiuitor prin dispozițiile art. 107 alin. (2) din Legea nr. 8/1996, cu modificările și completările ulterioare, de la protejarea drepturilor autorilor la remunerație pentru copia privată, indiferent de modul de proveniență a echipamentelor pentru care se datorează remunerația la lasarea fără niciun fel de protecție prin lege a titularilor drepturilor de autor, contrar normelor europene care stipulează un nivel ridicat de protecție.

Astfel, este de observat că sistemul evitării plății remunerațiilor compensatorii pentru copia privată este unul de tip recurent. Oricare dintre titularii obligațiilor de plată, în speta detinatorii de echipamente, poate folosi sistemul achizițiilor intracomunitare pentru a scoate de la plată toate echipamentele, rând pe rând sau toate odată, pe cele pe care le dețin deja ori pe care urmează să le achiziționeze. Sistemul achizițiilor comunitare, dacă ar fi aplicat, ar prejudicia grav drepturile autorilor cărora li se datorează remunerație compensatorie, sistemul putând conduce chiar la golirea totală de conținut a dispozițiilor art. 107 alin. (2) din Legea nr. 8/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Al cincilea motiv îl constituie dreptul pozitiv european și practica judiciară europeană. În acest sens completul arbitral are în vedere, pentru formarea convingerii, dispozițiile Directivei 29/2001/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională, precum și Hotărârea Curții Europene de Justiție (Camera a 3-a) pronunțată la data de 21 octombrie 2010 în Cauza C-467/2008 având ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare în Cauza Padawan SL împotriva Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE), pe rolul Audiencia Provincial de Barcelona.

Potrivit dreptului pozitiv și practicii europene, orice armonizare a dreptului de autor și a drepturilor conexe trebuie să aibă la bază un nivel ridicat de protecție. În cazul unor anumite excepții sau limitări titularii drepturilor trebuie să primească o compensație echitabilă pentru a fi despăgubiți corespunzător pentru utilizarea operelor lor sau a altor obiecte protejate.

Institutia "compensatiei echitabile" este, în opinia Curții Europene de Justiție, o noțiune autonomă a dreptului UE și trebuie interpretată în mod uniform pe teritoriul acesteia din urmă.

Compensatia echitabilă trebuie considerată drept contraprestația prejudiciului cauzat autorului, care rezultă din reproducerea neautorizată a operei sale protejate pentru uz personal. Compensatia echitabilă trebuie în mod obligatoriu să fie calculată pe criteriul prejudiciului cauzat autorilor operelor protejate.

În speta, prin excluderea echipamentelor provenite din achiziție intracomunitară pentru care se datorează remunerație compensatorie pentru copia privată s-ar crea un grav și injust dezechilibru între autorii operelor și utilizatorii - detinatorii ai echipamentelor, în sensul că autorii operelor ar fi în mod cert prejudiciați prin realizarea de copii private ale operelor lor, întrucât prejudiciul astfel creat nu ar mai putea fi reparat prin remunerația compensatorie.

În raport cu această situație și astfel cum se prevede la ultima teză a considerentului (35) al Directivei 29/2001/CE, trebuie achitată "redevența pentru copia privată" nu de către persoanele private care efectuează copii ale operelor protejate, ci de către persoanele care dispun de echipamente, de aparate sau de suporturi de reproducere digitală și care, în acest scop, pun aceste echipamente, în drept ori în fapt, la dispoziția persoanelor private sau le furnizează acestora din urmă un serviciu de reproducere. În cadrul

acestui sistem persoanele care dispun de aceste echipamente au obligatia de a plati redeventa pentru copia privata.

Curtea Europeana de Justitie lamureste astfel exhaustiv atat sfera titularilor obligatiilor de plata, cat si temeiul obligatiilor lor.

Curtea Europeana de Justitie arata ca titularii obligatiilor de plata a remuneratiei compensatorii pentru copia privata sunt "persoanele care dispun de echipamente, aparate sau suporturi de reproducere digitala".

O alta distinctie intre persoanele care datoreaza remuneratie compensatorie este contrara Directivei 29/2001/CE si practicii judiciare europene. Or, potrivit dispozitiilor art. 11 si ale art. 148 alin. (2) din Constitutia Romaniei, dispozitiile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum si celelalte reglementari comunitare cu caracter obligatoriu au prioritate fata de dispozitiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare.

Practica judiciara europeana isi gaseste o puternica sustinere si in practica judiciara interna in domeniu. Astfel, in Dosarul nr. 49.813/3/2008 Tribunalul Bucuresti a pronuntat Sentinta civila nr. 316, definitiva si irevocabila, sentinta care, in mod contrar Sentintei civile nr. 954 din 1 iulie 2010, pronuntata de Tribunalul Bucuresti si depusa la dosarul cauzei in sustinerea apararilor Konica Minolta si APDETIC, arata ca:

Prin cererea inregistrata pe rolul instantei de fond reclamanta Uniunea Producatorilor de Fonograme din Romania (U.P.F.R.) a chemat in judecata parata Societatea Comerciala CASETTARO VIDEO AUDIO DATA MEDIA - S.R.L. solicitand obligarea paratei la plata remuneratiei compensatorii pentru copia privata a operelor reproduse dupa inregistrari sonore sau audiovizuale pentru aparatele si suporturile cuprinse in lista publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 516 din 17 iunie 2005 prin Decizia ORDA nr. 107/2005 pentru publicarea in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, a Listei suporturilor si aparatelor pentru care se datoreaza remuneratia compensatorie pentru copia privata pentru operele reproduse dupa inregistrari sonore sau audiovizuale, precum si a cuantumului acestei remuneratii si a Hotararii arbitrale din data de 28 aprilie 2005.

In cadrul litigiului, prin intampinarea formulata, parata a invocat exceptia lipsei calitatii procesuale pasive sustinand ca nu mai importa suporturi si aparate pentru care se datoreaza remuneratia compensatorie pentru copia privata, ci desfasoara operatiuni de achizitii intracomunitare. Conform art. 130¹ din Codul fiscal, exclusiv de la furnizori situati in statele membre ale UE. In interpretarea paratei se sustinea ca dupa aderarea Romaniei la UE, notiunea de import nu mai exista intre statele membre, iar parata nu mai realizeaza importuri, ci achizitii intracomunitare, iar potrivit art. 107 alin. (2) din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, obligatia de plata a remuneratiei compensatorii revine numai fabricantilor si importatorilor. Tribunalul Bucuresti a respins exceptia ca neintemeiata, invocand argumente de fond si de tehnica legislativa. In acest context, instanta de fond a apreciat ca: "dispozitiile invocate de parata, art. 130¹ si art. 131 Cod fiscal reprezinta norme in materie fiscala (si, mai mult, in materie de taxa pe valoare adaugata - titlul VI al Codului) si au fost edictate pentru stabilirea raporturilor fiscale intre contribuabili si stat, si nu pentru realizarea drepturilor de proprietate intelectuala. Prin urmare domeniul de aplicare al acestor dispozitii trebuie interpretat dupa regula potrivit careia unde legea distinge si interpretul trebuie sa o faca".

Instanta a mai apreciat ca principiile comunitatii vamale si fiscale nu vin in contradictie cu protejarea drepturilor ce fac obiectul cauzei. De asemenea, s-a mai apreciat de catre instanta ca dispozitiile art. 107 din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, au fost modificate implicit potrivit art. 67 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, text care stipuleaza ca pentru norme contrare se poate prezuma ca acestea au facut obiectul modificarii, completarii ori abrogarii implicite, astfel incat si acest complet de arbitraj considera ca prin dispozitiile Codului fiscal nu se poate aduce atingere realizarii dreptului de proprietate intelectuala, drept garantat de Constitutia Romaniei.

In ceea ce priveste apararile PERGAM, Konica Minolta, APDETIC si Xerox cu privire la limitele prevazute de art. 107 din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, completul arbitral le gaseste in parte intemeiate, in sensul ca nu pot forma obiectul arbitrajului aspectele deja reglementate prin norma citata, inasa, pe de alta parte, celelalte aspecte care nu au fost reglementate prin lege ori nu au fost interzise a fi reglementate pe calea unor metodologii si/sau arbitraje pot forma obiectul metodologiilor si, dupa caz, al arbitrajelor.

Completul de arbitraj urmeaza a respinge atat ca nefondata, cat si ca neintemeiata apararea formulata de catre APDETIC si de catre Konica Minolta, potrivit careia "nu se justifica si nu se poate accepta impunerea unei obligatii suplimentare de raportare pentru platitorii de remuneratie compensatorie pentru copia privata".

Este nefondata pentru ca, in raport cu temeiurile de drept invocate in sustinerea apararilor [art. 130 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare] si cu interpretarea data acestor dispozitii, faptul ca platitorii de remuneratie compensatorie nu au calitatea expresis verbis de utilizatori nu ii exclude ca totul de la obligatii. Termenii art. 130 lit. h) se refera atat la "utilizatori", cat si la "intermediarii acestora". Or, persoanele care dispun de echipamente, aparate sau suporturi de reproducere digitala sunt in mod indubitabil intermediari intre autorii operelor si utilizatorii care isi procura copii private ale operelor. De altfel, de aici izvoraste si statutul de platitori ai remuneratiei compensatorii pentru copia privata pentru

persoanele care dispun de echipamente, aparate sau suporturi de reproducere digitala, din calitatea lor de intermediari intre autor si utilizator prin punerea la dispozitie a mijloacelor procurarii copiei private.

Nu mai putin, art. 131² alin. (6) din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, arata ca "organismele de gestiune colectiva si, respectiv, utilizatorii sau alti platitori (...)" legiuitorul aratand in mod expres ca subiectii pasivi in raporturile privind drepturile de autor sunt cuprinsi intr-o sfera extinsa, nu numai in categoria "utilizatorilor".

Nici apararea APDETIC potrivit careia hotararea completului arbitral nu trebuie sa depaseasca limitele prevazute de art. 107 din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, si de principiul relativitatii efectelor hotararii arbitrale (res inter alios iudicata, aliis neq nocere, neq prodesse potest) nu este intemeiata.

Art. 131² alin. (8) din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, stipuleaza cu caracter imperativ si de ordine publica:

"Metodologiile astfel publicate sunt opozabile tuturor utilizatorilor din domeniul pentru care s-a negociat si nu se pot acorda reduceri la plata remuneratiilor datorate, altele decat cele prevazute in metodologiile publicate."

Completul arbitral gaseste ca nefondata si urmeaza a respinge cererea formulata de catre COPYRO si VISARTA referitoare la prevederea in cuprinsul metodologiei a unei contraventii, practic dand continutul contraventiei prevazute de art. 139² alin. (1) lit. d) din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare.

In adevar, completul arbitral apreciaza ca apararile PERGAM, Konica Minolta, APDETIC si Xerox potrivit carora contraventiile nu pot fi stabilite decat printr-un subiect activ calificat de lege sunt fondate. Potrivit dispozitiilor art. 2 din Ordonanta Guvernului nr. 2/2001, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 180/2002, cu modificarile si completarile ulterioare, sanctionarea contraventionala si temeiurile acesteia nu pot fi stabilite decat prin lege, ordonante, hotarari ale Guvernului sau prin hotarari ale autoritatii administratiei publice locale sau judetene.

In cazul de fata, contraventia este stabilita prin lege. O reiterare a acesteia prin hotarare arbitrala constituie o incalcare a principiului separarii puterilor in stat, o prevedere redundanta cu posibile consecinte privind dubla sanctionare a contravenientului pentru o singura fapta contraventionala si constituie, totodata, o trecere partiala a constatarii si sanctionarii faptelor contraventionale in domeniul privat, la indemana unui particular devenit agent constator, persoana fizica sau juridica.

Cererea COPYRO si VISARTA privind introducerea in cuprinsul metodologiei a penalitatilor de intarziere pentru intarzieri la plata remuneratiei compensatorii pentru copia privata este intemeiata, iar completul arbitral urmeaza a o admite. Pe cale de consecinta, apararile paratelor sunt neintemeiate, iar trimiterea APDETIC la dispozitiile art. 1.523 si 1.535 ale Codului civil si la dispozitiile art. 107¹ din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, sunt nefondate.

Pomind de la dispozitiile speciale ale art. 107¹ din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, si de la explicatiile oferite de insasi parata APDETIC rezulta ca, dupa modificare, textul normativ citat nu a mai precizat posibilitatea inserarii unor penalitati de intarziere in cuprinsul unei metodologii, negociata ori arbitrata, inasa, ceea ce este esential in lamurirea problemei, in noua redactare a art. 107¹ din Legea nr. 8/1996 nu se interzice introducerea penalitatilor pentru plata cu intarziere a obligatiilor catre titularii drepturilor de autor. Or, principiul in drept este acela potrivit caruia ceea ce nu este interzis explicit este permis implicit. In realitate, legiuitorul a inteles sa lase deplina libertate de negociere intre titularii drepturilor de autor si titularii obligatiilor corelative, fara ca macar sa mai indice ori sa sugereze posibilitatea stipularii unor penalitati de intarziere in metodologii.

In ceea ce priveste temeiurile din Codul civil indicate de catre parata APDETIC (art. 1.523 si 1.535) pentru a combate stipularea penalitatilor in cuprinsul metodologiei, acestea trebuie interpretate sistematic impreuna cu dispozitiile prevazute in cartea a V-a, titlul al V-lea, cap. IV, sectiunea a IV-a art. 1.538-1.543. Astfel, art. 1.523-1.535 reglementeaza situatia daunelor-interese. Art. 1.538-1.543 reglementeaza situatia penalitatilor. Institutiile juridice sunt diferite. Ele sunt diferite prin diferenta specifica, chiar daca genul proxim este, asa cum il arata expresia, comun. De aceea si legiuitorul a reglementat in mod diferit cele doua institutii. Penalitatile constituie echivalentul daunelor-interese, anticipat de parti la momentul initierii actului. Daunele-interese constituie despagubirile stabilite ulterior aparitiei daunelor pentru obligatii neexecutate, executate necorespunzator sau cu intarziere.

Mai mult, observam o inasprire a conditiilor in raport cu debitorii obligati la penalitati, in sensul ca legiuitorul a inteles sa reglementeze in mod expres prezumtia existentei prejudiciului, creditorul putand cere executarea clauzei penale fara a fi tinut sa dovedeasca vreun prejudiciu.

Completul arbitral apreciaza drept neintemeiate apararile paratelor potrivit carora nu pot fi definite prin metodologie ori prin hotarare arbitrala institutii juridice cuprinse ori definite deja in actele normative care le cuprind.

In raport cu partea expozitiva a prezentei hotarari arbitrale, completul resistematizeaza metodologia propusa de catre COPYRO si VISARTA.

In ceea ce priveste cheltuielile de arbitraj completul arbitral le va compensa in totalitate pentru urmatoarele motive:

Potrivit dispozitiilor art. 131² alin. (6) din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, cele doua parti aflate in arbitraj contribuie in mod egal la plata onorariului.

Din interpretarea sistematica a art. 131² alin. (6) din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, cu alineatele anterioare si ulterioare alin. (6) rezulta ca cadrul reglementarilor este stipulat pentru initierea arbitrajului. Asa este si logic si teleologic. Dupa initierea arbitrajului, completul arbitral are autoritate deplina in solutionarea tuturor chestiunilor cu care a fost investit, inclusiv cu administrarea cererilor partilor privind cheltuielile de judecata.

Asa stand lucrurile, vazand si dispozitiile art. 138⁷ teza finala din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare, potrivit carora dispozitiile procedurale prevazute in lege se completeaza cu cele de drept comun, observand ca nu exista dispozitii speciale care sa isi extinda reglementarile in materia cheltuielilor de arbitraj si dupa termenul constituirii completului arbitral, acesta din urma (completul de arbitraj) constata incidenta prevederilor art. 359, 359¹ si urmatoarele din Codul de procedura civila.

Astfel, in lipsa unei stipulatii contrare, cheltuielile arbitrale se suporta de partea care a pierdut litigiul, integral, daca cererea de arbitraj este admisa in totalitate, sau proportional cu ceea ce s-a acordat, daca cererea este admisa in parte (art. 359 alineat final). Partile pot fi obligate solidar la plata prin hotararea arbitrala [art. 359¹ alin. (2)]. Tribunalul arbitral urmeaza sa stabileasca cuantumul onorariilor convenite arbitrilor, precum si modul de suportare de catre parti [art. 359¹ alin. (3)].

Pentru aceste motive, completul de arbitraj

H O T A R A S T E:

Admite in parte cererea formulata de catre COPYRO, Organism de Gestiune Colectiva a Drepturilor de Autor.

Admite in parte cererea formulata de catre VISARTA, Organism de Gestiune Colectiva a Drepturilor de Autor.

Admite in parte cererea formulata de catre PERGAM, Organism de Gestiune a Drepturilor de Autor.

Stabileste forma finala a Metodologiei privind lista aparatelor pentru care se datoreaza remuneratia compensatorie pentru copia privata si cuantumul acesteia, astfel:

METODOLOGIE

privind lista aparatelor pentru care se datoreaza remuneratia compensatorie pentru copia privata si cuantumul acesteia

Art. 1. - In conformitate cu dispozitiile Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor si drepturile conexe, cu modificarile si completarile ulterioare, prezenta metodologie reglementeaza obligatia de plata a remuneratiei compensatorii pentru copia privata pentru aparate ce permit reproducerea operelor de pe hartie, precum si cuantumul acesteia.

Art. 2. - Remuneratia compensatorie este datorata si se plateste de catre persoanele care dispun de aparate, de echipamente, dispozitive sau de suporturi de reproducere de pe hartie organismului de gestiune colectiva desemnat de Oficiul Roman pentru Drepturile de Autor (ORDA) unic colector.

Art. 3. - Lista aparatelor, echipamentelor, dispozitivelor sau suporturilor de reproducere ce permit reproducerea operelor de pe hartie pentru care se datoreaza remuneratia compensatorie pentru copia privata, precum si cuantumul acesteia este:

Nr. crt.	Aparat	Remuneratie/%
1	Fotocopiatoare	0,5%
2	Imprimante	0,5%
3	Scannere	0,5%

Aparate multifunctionale
4 cu/fara functie de 0,5%
fotocopiere

Art. 4. - Baza de calcul pentru remuneratia compensatorie pentru copia privata se calculeaza astfel:
- la valoarea in lei in vama pentru aparatele, echipamentele, dispozitivele sau suporturile de reproducere importate, conform declaratiei vamale de import (D.V.I.) si facturii externe de import;
- la valoarea facturii externe/declaratiei de achizitie intracomunitara pentru aparatele, echipamentele, dispozitivele sau suporturile de reproducere introduse in spatiul comercial al Romaniei din Comunitatea Europeana;

- la valoarea facturata fara T.V.A., cu ocazia punerii in circulatie a aparatelor, echipamentelor, dispozitivelor sau suporturilor de reproducere de catre fabricanti.

Art. 5. - Plata remuneratiei compensatorii pentru copia privata se va face pana in ultima zi lucratoare a fiecarei luni urmatoare celei pentru care este datorata, pentru aparatele, echipamentele, dispozitivele sau suporturile de reproducere ce permit reproducerea operelor de pe hartie, indiferent care ar fi titlul dobandirii.

Art. 6. - In caz de intarzieri la plata remuneratiei, importatorii si fabricantii datoreaza penalitati la nivel de 0,1% pentru fiecare zi de intarziere, aplicate la suma restanta.

Art. 7. - (1) Importatorii si fabricantii de aparate ce permit reproducerea operelor de pe hartie sunt obligati ca, pana la data de 20 a fiecarei luni pentru luna precedenta, sa comunice organismului de gestiune colectiva desemnat unic colector un raport confidential privind:

- valoarea in lei in vama pentru aparatele, echipamentele, dispozitivele sau suporturile de reproducere importate, conform declaratiei vamale de import (D.V.I.) si facturii externe de import;

- valoarea facturii externe/declaratiei de achizitie intracomunitara pentru aparatele, echipamentele, dispozitivele sau suporturile de reproducere introduse in spatiul comercial al Romaniei din Comunitatea Europeana;

- valoarea facturata fara T.V.A., cu ocazia punerii in circulatie a aparatelor, echipamentelor, dispozitivelor sau suporturilor de reproducere de catre fabricanti.

(2) Este interzisa publicarea, distribuirea, reproducerea sau folosirea rapoartelor in alte scopuri decat cele pentru care au fost create.

Art. 8. - Neprezentarea documentatiei prevazute la art. 7 confera dreptul organismului de gestiune colectiva a drepturilor de autor la plata unor penalitati echivalente cu remuneratia compensatorie pentru copia privata din luna anterioara. Daca persoanele care dispun de aparate, de echipamente, dispozitive sau de suporturi de reproducere de pe hartie nu au platit nicio remuneratie compensatorie pentru copie privata la data la care trebuie sa prezinte raportul si refuza ori neglijeaza aceasta obligatie, organismului de gestiune colectiva ii este recunoscuta calea dreptului la actiune in vederea stabilirii intinderii daunelor astfel produse si realizarea dreptului.

Art. 9. - Remuneratiile nu contin taxa pe valoare adaugata.

Art. 10. - Prezenta metodologie intra in vigoare la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, in conformitate cu dispozitiile art. 131² alin. (8) din Legea nr. 8/1996, cu modificarile si completarile ulterioare.

Compenseaza in totalitate cheltuielile de arbitraj.

Cu apel in termen de 30 de zile de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.
Pronuntata astazi, 9 februarie 2012, la sediul ORDA, Bucuresti.

Completul de arbitraj
Victor Babiuc
Tatiana Manolache-Onofrei
Ion Nitu
Catalin Ion Ciubota
Florin Stiolica